

Utbildningsdepartementet
u.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande – synpunkter inför regeringens kommande forsknings- och innovationspolitiska proposition (U2023/01467)

Skogsstyrelsen välkomnar Regeringskansliets initiativ att i ett tidigt skede i arbetet med en ny forsknings- och innovationsproposition inhämta medskick från olika sektorsmyndigheter om prioriterade framtidsfrågor.

Skogen utgör en mångsidig resurs och har en central roll i klimatomställningen och utvecklingen av det hållbara samhället. Sveriges skogsareal uppgår till 27,9 miljoner hektar, motsvarande 69% av landarealen, med ett virkesförråd på 3,3 miljarder kubikmeter på produktiv skogsmark. Men förvaltningen av skogen står inför stora utmaningar.

Skogen berör många delar av samhället inklusive människors hälsa. De samhällsutmaningar som finns med koppling till skogen rör ett brett spektrum av områden, däribland försörjning av hållbara produkt- och energisystem, skydd mot erosion, ras och skred, inlagring av koldioxid, arbetstillfällen och social välfärd, viltförvaltning, rekreation och upplevelsevärden samt utveckling av skogens biologiska mångfald för att kunna upprätthålla skogens funktioner. Satsningar för att möta skogliga utmaningar kräver därför såväl ämnesspecifika satsningar som integrerade satsningar där olika forskningsfält inom såväl naturvetenskap och teknik som samhällsvetenskap och humaniora samverkar. Vi vill i detta sammanhang uppmärksamma Utbildningsdepartementet på att IUFRO World Congress 2024 som genomförs i Sverige i juni 2024, kommer att diskutera och presentera framtida forskningsbehov med skoglig anknytning.

Skogsstyrelsen vill särskilt lyfta fram följande fokusområden:

1. *Tvärvetenskapliga analyser* av naturresursförvaltning i allmänhet och förvaltning av skogsresursen i synnerhet med koppling till hur förvaltningen styrs och vilka styrmedel som skulle behöva utvecklas för att möta framtida behov. Centrala delar är utvecklade möjligheter att utföra analyser av risker och utvecklingspotential kopplade till såväl skogsägarens situation som samhällsperspektiv. Analyser

behöver inkludera biologiska, abiotiska, ekonomiska och politiska förutsättningar.

2. Satsningar på ökad kunskap om *skogens alla värden*. Det behövs ökad kunskap om tillståndet i skogen genom bättre och långsiktigt stabil övervakning. Det krävs därför utveckling av inventerings- och analysmetoder och hur systematisk datainsamling kan kombineras med olika typer av brukande eller avsättningsstrategier för att öka effektiviteten i utvecklingen av skogens värden. Inte minst gäller det skogens roll för den fortsatta utvecklingen av en globalt hållbar bioekonomi.
3. *Integrering av teknisk utveckling*, framför allt AI, i den skogliga förvaltningen. Den tekniska utvecklingen inom inte minst AI, medför utmaningar och möjligheter som spänner över alla aspekter av förvaltning av skogsresursen; allt från inhämtande av information genom utveckling av nya sensorer, gränssnitt och kommunikation av kunskap till analys av stora datamängder. Det är viktigt att tillvarata möjligheterna för en förbättrad skogsresursförvaltning samtidigt som datasäkerhets- och integritetsfrågor integreras i utvecklingen.
4. *Kompetensförsörjning av forskarutbildade* personer till myndigheter och samhället i stort inom relevanta ämnesområden. Processer inom skogliga problemområden blir alltmer komplexa och ny kunskap tas fram med allt högre takt. Problemanalyser och lösningsförslag kräver därför såväl djupare ämneskunskap som analytisk förmåga. Det är därför av strategisk betydelse för kompetensförsörjningen av myndigheter och samhället i stort att akademien tydligt uppfattar att forskarutbildning inklusive tvärvetenskapliga forskarskolor – inte bara grundutbildning – ingår i kompetensförsörjningsuppdraget.

I detta ärende har Herman Sundqvist, generaldirektör beslutat och Tommy Mörling, skogsskötselspecialist varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Göran Rune, avdelningschef, Dan Rydberg, enhetschef, och David Ståhlberg, utredare, deltagit.

Herman Sundqvist

Tommy Mörling

Kopia till
David Ståhlberg